

SSK Ulus Hastanesi Cerrahi Servisinde Hasta Maliyetlerinin Sağlık Bakanlığı Fiyat Tarifesi ile Karşılaştırılması

Hüseyin BÜYÜKKAYIKCI*, İsmet ŞAHİN**

ÖZET

Bu makalenin amacı SSK ULUS Hastanesi cerrahi servisinde yapılan ameliyatların ve anestezi hizmetlerinin (küçük, orta, büyük olarak sınıflandırılarak), cerrahi servisinde verilen sağlık bakım hizmetlerinin (yatak ücreti), poliklinik hizmetlerinin maliyetlerini hesaplamak ve Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanmakta olan 1999 yılı fiyat tarifesindeki sağlık bakım hizmetleri fiyatlarıyla karşılaştırarak aradaki farkları ortaya koymaktır. Maliyetleri oluşturan unsurları değerlendirip maliyetlere etkilerini belirleyerek hangi faktörler için maliyetleri azaltıcı tedbirlerin alınması gerektiğini vurgulamak yöneticilere karar verme açısından yardımcı olacaktır. Bu tedbirler alındığında ise, maliyetler farklılaşabilecektir.

Hesaplanan maliyetler ile 1999 Yılı SB Fiyat Tarifesi karşılaştırıldığında:

- 1. Ameliyat birim maliyetleri + ameliyatlara düşen birim genel yönetim gideri payı toplamının, SB Fiyat Tarifesinden; büyük ameliyatta % 38 oranında, orta ameliyatta % 43 oranında, küçük ameliyatta ise, % 143 oranında yüksek olduğu,*
- 2. Anestezi birim maliyetleri + anestezi hizmetlerine düşen birim genel yönetim gideri payı toplamının, SB Fiyat Tarifesinden; büyük ameliyatta % 1 oranında, orta ameliyatta % 8 oranında düşük, küçük ameliyatta ise, % 74 oranında yüksek olduğu,*
- 3. Hasta bakım (yatılan gün) birim maliyetleri + hasta bakım hizmetlerine düşen birim genel yönetim gideri payı toplamının, SB Fiyat Tarifesinden % 1024 oranında yüksek olduğu,*

* Dr., SSK Sağlık Tesisleri İşletmesi Daire Başkanı

** Yrd. Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdaresi Yüksekokulu

4. Poliklinik muayene birim maliyetleri + poliklinik hizmetlerine düşen birim genel yönetim gideri payı toplamının, SB Fiyat Tarifesinden % 36,76 oranında düşük olduğu ortaya çıkmıştır.

Yatak işgal oranının artırılması amacıyla, hastanelerin teknolojik imkanları dikkate alınarak kentsel düzeyde hasta yatış planlaması yapmanın, sağlık insangücü planlaması amacıyla iş yüküne dayalı yeni normlar geliştirmenin, genel yönetim giderlerinin maliyetleri artırıcı etkilerini azaltmak amacıyla yürürlükteki yazılı kuralları değiştirmenin, üretilen bazı destek hizmetlerinin maliyetlerini dikkate alarak dışarıdan hizmet satın almanın maliyetleri düşüreceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi kliniği, maliyet, fiyat tarifesi

The Comparison of Patient Costs in Surgical Services with Ministry of Health Price List

ABSTRACT

The purpose of this project is to calculate the cost of operations in surgery services and anesthesia services (simple, medium and senior) in SSK ULUS Hospital; and to compare results with the price list valid at the hospitals of ministry of health in 1999 to find out the differences. Assessing of elements comprising costs and determining their influence on costs and considering the precautions for decreasing costs are of special importance for managerial decisions. When these precautions are taken the costs may be different.

The comparison of calculated cost with the Ministry of Health price list revealed the following:

1. The actual costs of operations were higher for % 38 in senior operations, % 43 in medium and % 143 in simple operations in comparison to the figures in the price list,
2. The cost of anesthesia was % 1 lower senior operations, % 8 lower in medium operations and % 74 higher in simple operations in comparisons the price list,
3. The cost of patient care (bed price) % 1024 higher than the price list,
4. The cost of outpatient care was % 36,76 higher than the price list.

It was concluded that there was a need; to plan the hospitalization of patient in order to increase the bed occupancy rate; to improve new norms based on job capacity

for human resources planning; to change the current written rules in order to decrease managerial cost and to initiate attempts for contracting out some services.

Key Words: Surgical clinic, cost, price list

I. GİRİŞ

Sağlık sektörüne ayrılan kaynakların yetersizliği, ayrılan kaynakların yerinde ve verimli olarak sağlıkta öncelikler dikkate alınmadan daha çok tedavi edici hizmetlere ağırlık verilerek kullanılması, sektörde karşılaşılan sorunların başında gelmektedir. Bu sorunlar ister istemez sağlık kurumlarındaki harcamaların değerlendirilmesi için sağlık hizmeti maliyetlerinin bilinmesini gerekli kılmaktadır.

Maliyet muhasebesi, ekonomide kar amacı güden veya gütmeyen işletmelerde çeşitli amaçlarla kullanılır. Maliyetlerden elde edilen bilgiler, faaliyetlerine devam eden işletmelerin planlama ve kontrolünde, fiyatlandırma politikasının geliştirilmesi veya alternatif olayların değerlendirilmesi ve dışa dönük raporlama amaçlarında kullanılır. Maliyetlerin amaca en uygun şekilde belirlenmesi ve üretim yapılması gerekir. Bu bakımdan değişik amaçlar için değişik maliyetlerin kullanılması zorunludur (Morse 1981).

Hastane yöneticilerinin en önemli iki fonksiyonu olan karar alma ve kontrol fonksiyonlarını etkili ve verimli bir şekilde yapabilmeleri için hastane işletmesiyle ilgili yeterli finansal bilgi kaynaklarının olmasına ihtiyaçları vardır. Hastane yöneticilerinin en çok kullandıkları finansal bilgi kaynakları maliyet muhasebesi verileri, bütçe, bölüm üretim raporları, genel ekonomik göstergeler ve genel bilgi raporlarıdır (Menderes 1991).

İşletmede karar alıcılar, toplam maliyetlerin yanında birim maliyetleri de izlemek istemektedirler. Ancak, birim maliyetlerin karar kriteri olarak çok dikkatli yorumlanması gerekmektedir (Üstün 1984).

Konu sağlık hizmetleri arzı olunca, dikkatler ister istemez sağlık hizmetlerinin maliyetlerine çekilmektedir. Temel sağlık hizmetleri ile hastane hizmetleri, sağlık hizmeti sunan kuruluşların hizmet maliyetleri ile sağlık sektöründe uygulanan ücret/fiyat sistemlerinin karşılaştırılmasına ihtiyaç duyulmakta, ayrıca, sağlık hizmetlerinin maliyetlerinin yükselmesi de

ekonomistler tarafından yoğun bir biçimde analiz edilen konuların başında gelmektedir. Gelişmiş ülkelerin çoğunda maliyet-sınırlama odaklı, harcamaların kontrolüne ilişkin modeller geliştirilmeye çalışılmaktadır (WHO 1998; Büyükkayıkçı 2000).

Maliyet muhasebesinin amacı, sadece sağlık sektöründe üretilen mal ve hizmetlerin maliyetlerini hesaplamak olmayıp, aynı zamanda toplam giderlerin nasıl oluştuğunun, giderleri nelerin etkilediğinin ve kaliteyi düşürmeden maliyetleri artırıcı müdahale edilebilir unsurların neler olduğunun da incelenmesi gerekmektedir (Büyükkayıkçı 2000). Maliyet kontrolünün esası; iş programları, üretilecek mal ve hizmetler, yönetim politikaları ve çevresel değişkenlere ilişkin belli koşullar altında hangi gider kaleminin ne olması gerektiğine dayanır (Welsch 1971; Dinçer 1978).

Değişik amaçlara göre değişik maliyetlerin belirlenmesine rağmen, genellikle fiyat politikasının belirlenmesinde kullanılacak maliyet hesaplamaları daha çok önem kazanmaktadır. Çünkü, bir kararın doğuracağı sonucun geçerliliği ve doğruluğu, bu kararı etkileyen faktörlerin doğruluğu, varsayımların geçerliliği ve kullanıcı tarafından kolayca kullanılabilir olması gibi bir çok faktöre bağlıdır. Bu faktörlerden bir veya bir kaçının noksan olması, kararı etkileyen faktörün niteliğini ve kararın sonucunun doğruluğunu etkiler (Güneş 1991). Maliyetler stok değerlendirme, karar verme ve kontrol amaçları gibi üç temel amaç için bölümlendirilmektedir (Drury 1989).

Genellikle maliyetler içindeki gider unsurları incelendiğinde, işçilik giderlerinin, maliyetlerin büyük bir bölümünü oluşturduğundan ve bu unsurların ise fiyatları önemli ölçüde etkilediğinden bahsedilmektedir (Burda 1988). Piontier (1986) ise, yaptığı araştırmada, hastanelerde maliyete dayalı fiyatlandırmanın, dürüst ve geçmiş uygulamalara dayandırılmasının genellikle eşitlik ve hakkaniyet esaslarına dayandırılmasını gerektirdiğinden, bu tür uygulamaların kamu ve yarı kamu hastanelerinde uygulandığını ortaya koymaktadır. Bu tür faaliyetlerin temelinde ise, ekonomik amaçlardan ziyade sosyal amaca dönük hizmet değerlendirilmesi yatmaktadır.

Sağlık bakım hizmetlerinde verimlilik ölçümü için gerekli çıktı kavramının homojen ve kesin bir niteliğinin bulunmaması, hastane düzeyinde bile hastalara verilen hizmetin niteliğinin klinikten kliniğe farklılık göstermesi yapılan

araştırmaların daha çok klinik düzeyde olmasına yol açmaktadır (Akın, Aksoy 1986; Büyükkayıkçı 1997).

II. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı;

1. SSK ULUS Hastanesi Cerrahi Servisinde yapılan ameliyatların ve anestezi hizmetlerinin (küçük, orta, büyük olarak sınıflandırılarak) maliyetlerini hesaplamak.
2. Cerrahi servisinde verilen sağlık bakım hizmetlerinin (yatak ücreti), maliyetlerini hesaplamak.
3. Poliklinik hizmetlerinin maliyetlerini hesaplamak.
4. Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanmakta olan 1999 yılı fiyat tarifesindeki sağlık bakım hizmetleri fiyatlarıyla karşılaştırılmaktır.

III. VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ

Araştırmada kullanılan veriler, SSK ULUS Hastanesi'nin 1999 yılı faaliyet dönemine ilişkin muhasebe ve personel kayıtlarından, Form 56 Hasta ve Yatak Muvazene Formundan, ameliyathane, anestezi ve eczane kayıtlarından elde edilmiştir.

Cerrahi kliniğinde gerçekleştirilen ameliyatlar, Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanan 1999 yılı fiyat tarifesindeki ameliyat gruplarına göre küçük, orta, büyük ameliyat olarak gruplandırılmıştır. Ameliyatlar, Sağlık Bakanlığı Ankara Zübeyde Hanım Doğumevi'nde yapılan maliyet çalışmasında hesaplanan dönüştürme katsayılarına göre dönüştürülmüş olup küçük ameliyat 1; orta ameliyat 1,2; büyük ameliyat ise 2,15 olarak değerlendirmeye alınmıştır (Büyükkayıkçı 1997).

IV. YÖNTEM

Toplanan maliyet verileri, birinci aşamada, fonksiyonel bölünme esas alınarak ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleri; esas üretim, yardımcı hizmet ve genel yönetim gider yerlerine, herhangi bir dağıtım ölçütü kullanılmadan birinci dağıtım yapılmıştır. Daha sonra, hastaneler için ikinci dağıtımda araştırmacılar tarafından sıklıkla kullanılan kademeli dağıtım yöntemiyle ikinci dağıtım yapılarak esas üretim gider yerlerinin gerçek toplam maliyetlerine ulaşılmıştır.

V. BULGULAR

5.1. Hastaneye İlişkin Genel Bilgiler

1965 yılında faaliyete geçen SSK ULUS Hastanesi halen üç ayrı binada 181 yatak kapasitesi ile hizmet vermekte olup 1999 yılı istatistiklerine göre yatak ve hekim sayılarının servisler bazında dağılımı şöyledir. Dahiliye Servisi (29) yatak ve 4 uzman hekim, Genel Cerrahi Servisi (44) yatak ve 9 hekim, Nisaiye Servisi (15) ve 4 uzman hekim, KKB Servisi (11) yatak ve 5 uzman hekim, Göz Hastalıkları Servisi (9) yatak ve 4 uzman hekim, Ortopedi Servisi (13) yatak ve 3 uzman hekim, Üroloji Servisi (14) yatak ve 3 uzman hekim, Nöroloji Servisi (3) yatak ve 2 uzman hekim, Cildiye Servisi (3) yatak ve 4 uzman hekim, Göğüs Hastalıkları (9) yatak ve 3 uzman hekim, Fizik Tedavi (24) yatak ve 3 uzman hekim, Plastik Cerrahi Servisi (4) yatak ve 2 uzman hekim, Çocuk Cerrahi Servisi (3) yatak ve 1 hekimdir.

4.367 hastanın 37.685 gün yatarak sağlık bakım hizmetinden yararlandığı hastanede genel yatak işgal oranı %57 olup, bu oran Cerrahi Servisinde % 63,8 dir. Hastanede ortalama kalış süresi 8,6 iken, bu oran genel cerrahi servisinde 6.4 olarak gerçekleşmiştir.

1999 yılında yapılan 4.779 ameliyatın 2.815'i maliyet hesaplamasında esas alınan 5. kat ameliyathanesinde gerçekleştirilmiştir. Genel Cerrahi, Ortopedi ve KKB servislerinin kullandığı ameliyathane yapılan ameliyatların 1.557'si genel cerrahi servisi (198 küçük ameliyat, 776 orta ameliyat, 583 büyük

ameliyat), 281'i ortopedi servisi (66 küçük ameliyat, 77 orta ameliyat, 138 büyük ameliyat), 977'si KBB servisi (227 küçük ameliyat, 729 orta ameliyat, 21 büyük ameliyat) tarafından gerçekleştirilmiştir.

5.2. Birinci Dağıtım Sonuçları ile İlgili Bulgular

362 personelin çalıştığı hastanede, maliyet hesabı yapılan bölümlerde 1999 yılı için gerçekleşen gider miktarı I. Dağıtım Tablosunda (Tablo 1) verilmiş olup 1.302.892,5 milyon TL'dir. Birinci dağıtım sonuçlarıyla ilgili bulgular aşağıdaki gibidir.

5.2.1. Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Tıbbi Malzeme Giderleri

Servislerin ve laboratuvarların tıbbi malzeme tüketimleri eczane kayıtlarından çıkartılmış olup 1999 yılındaki parasal dağılımı cerrahi servisi için 3.895.538.587 TL., cerrahi polikliniği için 156.485.250 TL., ameliyathane için 63.900.526.851 TL., anestezi için 52.055.781 TL. dir.

İlaç Giderleri

Eczane kayıtlarından servislere verilen ilaçların yıllık tüketimlerinin parasal değeri çıkartılmış olup cerrahi servisi için 87.743.285.450 TL., ameliyathane için 12.458.000.356 TL., anestezi için 23.256.052.771 TL. dir. Poliklinikte ayaktan hastalara verilen ilaçlar muayene ücreti dışında olduğundan değerlendirmeye alınmamıştır. SSK'da uygulanmakta olan eşdeğer ilaç uygulaması nedeniyle, ilaç giderlerinin üniversite hastanelerine göre maliyetler içindeki payı daha düşük olmaktadır. Yapılan bir çalışmada safra kesesi ameliyatı için SSK ULUS Hastanesinde ortalama 57.522.072 TL. ilaç kullanılmış iken bu rakamın H.Ü. Tıp Fakültesi Hastanesinde 79.521.045 TL.'lık ilaç kullanıldığı (sevk edilen SSK'lı hastalara ait faturalar üzerinden hesaplama yapılmıştır) ortaya çıkmıştır.

Diğer Malzeme Kullanımları

SSK ULUS Hastanesi'nde 1999 yılında tüketilen yiyecek, yakacak, akaryakıt, kırtasiye ve basılı evrak, temizlik malzemesi, mefruşat ve diğer

müstehlik malzeme giderleri bu bölümde değerlendirilmiştir. Muhasebe ve depo kayıtlarına dayanılarak ilgili bölümlere dağıtılmıştır. Esas üretim gider merkezlerinden sadece maliyet çalışması kapsamında olan birimler ile yardımcı hizmet gider merkezlerine ilişkin diğer malzeme kullanımları Tablo 1'de detaylı olarak verilmiştir.

5.2.2. Direkt İşçilik Giderleri

SSK ULUS Hastanesi Cerrahi Servisi ile yardımcı hizmet gider merkezlerinde görev yapan tüm personele (işçi dahil) yapılan ödemeler bütün unsurlarıyla değerlendirmeye alınarak hesaplama yapılmıştır. Cerrahi servisinde gerçekleşen giderin 756.824,5 milyon TL. sı direkt işçilik (maaş+diğer ödemeler) gideridir. Direkt işçilik gideri bölüm harcamalarının % 58,1' ini oluşturmaktadır. Çalışanlara ilişkin gerçekleşen dolaylı giderleri de değerlendirdiğimizde bu oran % 77'ye yükselmektedir.

5.2.3. Genel Üretim Giderleri

Hastanelerde direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik giderleri dışında kalan üretimle ilgili tüm giderlerin izlendiği bir hesap grubudur. Hastanede mevcut gider türlerine göre; "Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler", "Çeşitli Giderler" ve "Amortismanlar ve Tükenme Payları" başlıkları altında gruplanan giderler genel üretim gideri olarak değerlendirmeye alınmıştır.

Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler kapsamında değerlendirilen elektrik gideri, su gideri, haberleşme gideri, diğer hizmet alımları (makine teçhizat ve taşıt onarımı bu bölümde gösterilmiştir), amortismanlar ve tükenme paylarına ilişkin giderlerin bölümlere göre dağılımı Tablo 1'de detaylı olarak verilmiştir.

Bölümlerin tükettikleri elektrik kw/h olarak; su litre olarak; haberleşme giderleri bölümlerde çalışan personel sayısına göre; bina amortismanı SSK tarafından inşaat maliyetlerine her yıl uygulanmakta olan yeniden değerlendirme katsayısına göre belirlenmiş muhasebe kayıtlarındaki miktarın bölümlerin m2 olarak alanlarına göre; demirbaş giderleri ise yeniden değerlendirme katsayılarına göre yeniden değerlendirilerek hesaplanarak dağıtılmıştır.

5.3. İkinci Dağıtım Sonuçları ile İlgili Bulgular

Yardımcı hizmet gider merkezlerinde toplanan giderler Tablo 3’de verilen dağıtım ölçütlerinden yararlanılarak esas üretim ve genel yönetim gider yerlerine dağıtılmış olup SSK ULUS Hastanesine İkinci dağıtım sonuçları detaylı olarak tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 3. İkinci Gider Dağıtımında Kullanılan Gider Dağıtım Ölçütleri

BÖLÜMLER	KULLANILAN DAĞITIM ÖLÇÜTLERİ
Kan İstasyonu	Verilen kan miktarı (500 cc.)
Sterilizasyon	1. Steril edilen dönüştürülmüş parça sayısı 2. Malzemenin sterilizasyon süresi
Mutfak	Öğün sayısı
Çamaşırhane	1. Yıkanan çamaşır miktarı (kg) 2. Dönüştürülmüş parça sayısı
Terzihane	1. Dikilen parça adedi 2. Dikilen kumaş miktarı (m ²) 3. Kesim dahil parçanın dikiş süresi (dk.)
Isı Merkezi	1. Radyatör ebadı ve adedi 2. Kullanılan hacim (m ³) 3. Kullanılan alan (m ²)
Eczane	1. Verilen ilacın parasal değeri 2. Verilen ilacın birim miktarı
Arşiv	Yatan hasta sayısı
Hasta Kabul	Yatan hasta sayısı
Ev İdaresi	Temizlenen alan (m ²)
Teknik Servis	1. İş emri sayısı 2. İş için geçen işçilik süresi

5.4. Üçüncü Dağıtım Sonuçları

Üçüncü dağıtım, birim maliyetlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. SSK ULUS Hastanesinde, genel cerrahi, ortopedi ve KBB servisleri tarafından kullanılan beşinci kat ameliyathanesi gider merkezinde ikinci dağıtım sonrası gerçekleşen gider miktarları (ilaç ve tıbbi malzeme giderleri hariç), bu ameliyathanede gerçekleştirilen büyük, orta ve küçük ameliyatlara dönüştürme katsayıları uygulanarak hesaplanan küçük ameliyat sayısına bölünerek önce bir küçük ameliyatın fiili maliyeti bulunmuş, yine aynı dönüştürme katsayılarından yararlanılarak orta ve büyük ameliyatın fiili maliyetleri hesaplanmıştır.

Değerlendirmede, fiyat tarifesindeki ameliyat ücreti içinde bulunan Bütçe Uygulama Talimatı Ek 6'da belirtilen basit sıhhi sarf malzemeleri dışında ameliyat sırasında kullanılan ilk madde ve malzeme giderlerinin ayrı olarak tahsilini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle ikinci dağıtım sonrası Esas Üretim Gider Yerlerinde oluşan toplam maliyetler, hem de toplam maliyetlerden ilaç ve tıbbi malzeme giderleri düşülerek birim maliyetler ayrı ayrı hesaplanmıştır. Daha sonra Yönetim giderleri

$$\frac{[(\text{Toplam Maliyet} - \text{Esas Üretim Gider Yeri Toplam Maliyeti}) / \text{Esas Üretim Gider Yeri Toplam Maliyeti}]}{\text{formülünden yararlanılarak dağıtım yüzdesi bulunmuştur.}}$$

$$[(1.096.573.421.860 - 1.302.892.478.022) / (1.096.573.421.860)] * 100 = 18,81 \text{ olarak hesaplanmıştır.}$$

Dağıtım yüzdesi ile ikinci dağıtım sonrası Esas Üretim Gider Yeri gider toplamı çarpılarak o bölüme düşen Genel Yönetim Gider miktarı hesaplanıp (Tablo 4) esas üretim gider miktarına eklenerek gider toplamı bulunmuş ve daha sonra dağıtım kriterine göre üçüncü dağıtım yapılarak, birim maliyetler + birim genel yönetim gideri paylarından oluşan toplam gider tutarlarına ulaşılmıştır. Yapılan hesaplamalara ilişkin bulgular tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Genel Yönetim Gideri Dağılım Tablosu

Esas Üretim Gider Yeri	Esas Üretim Gider Yeri Toplam Maliyeti (TL)	Dağıtım Yüzdesi	Esas Üretim Gider Yerine Düşen Genel Yönetim gideri (TL)
Genel Cerrahi Servisi	268.236.196.912	18,81	50.468.640.449
Genel Cerrahi Polikl.	47.687.138.667	18,81	8.971.858.269
Ameliyathane	252.085.038.816	18,81	47.429.043.784
Anestezi	59.923.224.960	18,81	11.274.554.756
Diğer Üretim Yerleri	468.641.822.505	18,81	88.174.958.904
TOPLAM	1.096.573.421.860		206.319.056.176

5.4.1. Ameliyat Maliyetleri

SSK ULUS Hastanesinde Genel Cerrahi Servisinin kullandığı bölümlerin yapmış oldukları ameliyat sayıları aşağıda Tablo 5'de verilmiştir

Tablo 5. Beşinci Kat Ameliyathanesinde Yapılan Ameliyatların Servislere Göre Dağılımı

Ameliyat Türü	G.Cerrahi Ser.	Ortopedi Ser.	KBB	Toplam
Küçük Ameliyat	198	66	227	491
Orta Ameliyat	776	77	729	1.582
Büyük Ameliyat	583	138	21	742
Toplam	1.557	281	977	2.815

Dönüştürülmüş ameliyat sayısı

Küçük Ameliyat	491
Orta Ameliyat	$1.582 * 1.20 = 1.899$ Küçük Ameliyat
Büyük Ameliyat	$742 * 2.15 = 1.595$ Küçük Ameliyat
Toplam Dönüştürülmüş Ameliyat Sayısı	<u>3.985</u>

İkinci dağıtım sonrası ameliyathanede oluşan toplam maliyet 252.085.038.816 TL., dönüştürülmüş ameliyat sayısına (3.985) bölüldüğünde bir küçük ameliyata düşen birim maliyet bulunacak olup, bu tutar :

$252.085.038.816 / 3.985 = 63.258.479$ TL / Küçük Ameliyattır.
Dönüştürme katsayıları kullanılarak diğer üretimlerin maliyetleri ;

$63.258.479 * 1,20 = 75.910.175$ TL / Orta Ameliyat

$63.258.479 * 2,15 = 136.005.730$ TL / Büyük Ameliyat olarak hesaplanmıştır.

Ameliyathane toplam maliyeti olan 252.085.038.816 TL'den, ilaç ve tıbbi malzeme gideri olan 76.358.527.207 TL (birinci dağıtım tablosundan) düşüldüğünde, ameliyathane ilaç giderleri hariç toplam maliyeti 175.726.511.609 TL'dir. İlaç giderleri düşülmüş (Bütçe Uygulama Talimatı gereğince ilaç giderleri ayrıca tahsil edildiğinden) Toplam Maliyet, dönüştürülmüş toplam küçük ameliyat sayısına bölüldüğünde bir küçük

ameliyatın birim maliyeti bulunacak olup, bu tutar $175.726.511.609 / 3.985 = 44.096.992$ TL / Küçük ameliyattır.

$$44.096.992 * 1,20 = 52.916.390 \text{ TL / Orta Ameliyat}$$

$$44.096.992 * 2,15 = 94.808.533 \text{ TL / Büyük Ameliyat}$$

Ameliyathanede ikinci dağıtım sonrası ilaç gideri dahil ve hariç gider toplamlarına Genel Yönetim Giderlerinden ameliyathaneye düşen 47.429.043.784 TL eklendiğinde ilaç dahil gider toplamı 299.514.082.600 TL ve ilaç hariç gider toplamı 223.155.555.393 TL. olmaktadır. İlaç gideri dahil ve hariç toplam gider miktarı dönüştürülmüş toplam küçük ameliyat sayısına bölüdüğünde bir küçük ameliyatın birim maliyet + birim genel yönetim giderinden oluşan toplam gideri bulunacak olup, bunlar :

$$299.514.082.600 / 3.985 = 75.160.372 \text{ TL / (ilaç gideri dahil) Küçük Ameliyat Adedi ve}$$

$$223.155.555.393 / 3.985 = 55.998.885 \text{ TL / (ilaç gideri hariç) Küçük Ameliyat Adedi'dir.}$$

Dönüştürme katsayıları ile çarpıldığında ise, orta ve büyük ameliyatların birim maliyet + birim genel yönetim gideri payları bulunacak olup, bu tutarlar ilaç gideri dahil;

$$75.160.312 * 1,20 = 90.192.446 \text{ TL / Orta Ameliyat Adedi}$$

$$75.160.372 * 2,15 = 161.594.800 \text{ TL / Büyük Ameliyat Adedi}$$

İlaç gideri hariç;

$$55.998.885 * 1,20 = 67.198.662 \text{ TL / Orta Ameliyat Adedi}$$

$$55.998.885 * 2,15 = 120.397.663 \text{ TL / Büyük Ameliyat Adedi olarak hesaplanmıştır.}$$

5.4.2. Anestezi Maliyetleri

İkinci dağıtım sonrası anestezi bölümünde oluşan toplam maliyet olan 59.923.224.960 TL. dan ilaç ve tıbbi malzeme gideri olan 23.308.108.552 TL (birinci dağıtım tablosundan) düşüldüğünde anestezi gider toplamı 36.615.116.408 TL. dir. Buna Genel Yönetim Giderlerinden anestezi bölümüne düşen 11.274.554.756 TL eklendiğinde ise ilaç ve tıbbi malzeme dahil gider toplamı 71.197.779.716 TL.; ilaç ve tıbbi malzeme gideri hariç ise 47.889.671.164 TL. olmaktadır.

Toplam gider miktarı dönüştürülmüş toplam küçük ameliyat sayısına bölüldüğünde bir küçük ameliyatın anestezi birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payı bulunacak olup bu tutar, ilaç ve tıbbi malzeme dahil;

$71.197.779.716 / 3.985 = 17.866.444$ TL / Küçük Ameliyat Anestezisi Adedidir. Dönüştürme katsayıları ile çarpıldığında ise, orta ve büyük ameliyatların anestezi birim maliyeti + genel yönetim gideri payı bulunacak olup,

$17.866.444 * 1.20 = 21.439.733$ TL / Orta Ameliyat Anestezisi Adedi

$17.866.444 * 2.15 = 38.412.855$ TL / Büyük Ameliyat Anestezisi Adedi

İlaç ve tıbbi malzeme hariç;

$47.889.671.164 / 3.985 = 12.017.483$ TL / Küçük Ameliyat Anestezisi Adedidir. Dönüştürme katsayıları ile çarpıldığında ise, orta ve büyük ameliyatların anestezi birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payı bulunacak olup,

$12.017.483 * 1.20 = 14.420.980$ TL / Orta Ameliyat Anestezisi Adedi

$12.017.483 * 2.15 = 25.837.588$ TL / Büyük Ameliyat Anestezisi Adedi olarak hesaplanmıştır.

5.4.3. Poliklinik Muayene Maliyeti

Poliklinik gider merkezinde, II. Dağıtım sonucunda oluşan toplam maliyet 47.687.138.667 TL'dir. Genel yönetim giderlerinden polikliniğe düşen 8.971.858.269 TL. eklendiğinde gider toplamı 56.658.996.936 TL. olmaktadır. 1999 yılında genel cerrahi polikliniğinde çalışan 2 uzman hekim, bir hemşire ve bir yardımcı hizmetli personel, 240 fiili iş gününde 460.800 dakika emek tüketerek 25.072 hasta muayene edilmesini sağlamıştır. Yapılan gözlemler sonucunda, bir hasta muayenesi için ortalama olarak 9 dakika zaman harcadığı tespit edilmiş olup bir dakikalık poliklinik muayene ücretinin birim maliyet + birim genel yönetim gideri payı ise, $56.658.996.936 / 460.800 = 122.958$ TL / Dakika'dır.

Poliklinikte bir hastanın muayene birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payı ise, $122.958 * 9 = 1.106.622$ TL / Muayene adedi'dir. Genel yönetim gideri dahil edilmediğinde muayene birim maliyeti ise, $47.687.138.667 / 460.800 = 103.488$ TL / Dakika ve $103.488 * 9 = 931.389$ TL / Muayene adedi olacaktır.

5.4.4. Yatak Gün Maliyeti

II. dağıtım sonrasında SSK ULUS Hastanesi Cerrahi Servisinde ilaç giderleri hariç olmak üzere gerçekleşen toplam maliyet 181.492.911.462 TL. olup genel yönetim giderlerinden düşen 50.468.640.449 TL. eklendiğinde gider toplamı 231.961.551.911 TL'dir. Bu serviste yatılan gün sayısı 9.379 gün olup, bir hasta gününe düşen birim maliyet + birim genel yönetim gideri payı ise,

$$231.961.551.911 / 9.379 = 24.732.013 \text{ TL / Hasta günü'dür.}$$

Üçüncü dağıtım ile ilgili olarak yukarıda dört bölüm halinde anlatılan işlemlerin sonuçları tablo halinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 6. Üçüncü Dağıtım Sonuçları

Hizmetin Türü (1999 Yılı)	Birim Maliyet + Birim Genel Yönetim Giderleri Payı (TL)		Genel Yönetim Gideri Hariç Birim Maliyetler (TL)	
	İlaç ve Tıbbi Malzeme Hariç Giderler (TL)	İlaç ve Tıbbi Malzeme Dahil Giderler (TL)	İlaç ve Tıbbi Malzeme Hariç Birim Maliyet (TL)	İlaç ve Tıbbi Malzeme Dahil Birim Maliyet (TL)
Büyük Ameliyat	120.397.663	161.594.800	94.808.533	136.005.730
Orta Ameliyat	67.198.662	90.192.446	52.96.390	75.910.175
Küçük Ameliyat	55.998.885	75.160.372	44.096.992	63.258.479
Büyük Ameliyat Anestezisi	25.837.588	38.412.855	19.754.705	32.329.971
Orta Ameliyat Anestezisi	14.420.980	21.493.733	11.025.882	18.044.635
Küçük Ameliyat Anestezisi	12.017.483	17.866.444	9.188.235	15.037.196
Poliklinik Muayenesi	-	1.106.622	-	931.389
Yatan Hasta Maliyeti (Y. Ücr.)	24.732.013	-	19.350.987	-

VI. KARŞILAŞTIRMALAR

6.1. Ameliyat ve Anestezi Ücretlerinin Karşılaştırılması

1999 yılında Sağlık Bakanlığı Hastanelerinde uygulanan fiyat tarifesi gereğince büyük ameliyatın fiyatı 87.000.000 TL., orta ameliyatın fiyatı 47.000.000 TL., küçük ameliyatın fiyatı 23.000.000 TL. dir.

Ameliyat ve anestezi ücretlerinin Sağlık Bakanlığı Hastanelerinin uyguladığı fiyat tarifesi ile karşılaştırmaları Tablo 7'de verilmiş olup SSK ULUS Hastanesinde yapılan cerrahi müdahalelerden:

1. Büyük ameliyat birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payının (120.397.663 TL.) Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanan fiyat tarifesinden (87.000.000 TL.) % 38 oranında fazla olduğu.
2. Orta ameliyat birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payının (67.198.662TL.) Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanan fiyat tarifesinden (47.000.000 TL.) % 43 oranında fazla olduğu.

3. Küçük ameliyat maliyeti + birim genel yönetim gideri payının (55.998.885 TL.) Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanan fiyat tarifesinden (23.000.000 TL.) % 143 oranında fazla olduğu.
4. Büyük ameliyat anestezi birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payının (25.837.588 TL.) Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanan fiyat tarifesinden (26.100.000 TL.) % 1 oranında düşük olduğu.
5. Orta ameliyat anestezi birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payının (14.420.980 TL.) Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanan fiyat tarifesinden (15.666.667 TL.) % 8 oranında düşük olduğu.
6. Küçük ameliyat anestezi birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payının (12.017.483 TL.) Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulanan fiyat tarifesinden (6.900.000 TL.) % 74 oranında fazla olduğu.

Tablo 7. SSK ULUS Hastanesi ile Sağlık Bakanlığı'na Uygulanan Fiyat Tarifesinin Karşılaştırılması

Hizmetin Türü (1999 Yılı)	SSK Ulus Hastanesi Birim Maliyetleri + Birim Genel Yönetim Gider Payları	Sağlık Bakanlığı Fiyat Tarifesi	Fark Miktarı (TL)	Fark Yüzdesi (%)
Büyük Ameliyat	120.397.663	87.000.000	33.397.663	38
Orta Ameliyat	67.198.662	47.000.000	20.198.662	43
Küçük Ameliyat	55.998.885	23.000.000	32.998.885	143
Büyük Ameliyat Anestezisi	25.837.588	26.100.000	262.412	(1)
Orta Ameliyat Anestezisi	14.420.980	15.666.667	1.245.687	(8)
Küçük Ameliyat Anestezisi	12.017.483	6.900.000	5.117.483	74
Poliklinik Muayenesi	1.106.622	1.750.000	643.378	(36,76)
Yatan Hasta Maliyeti	24.732.013	2.200.000	22.532.013	1.024

6.2. Poliklinik Muayene Ücretinin Karşılaştırılması

Sağlık Bakanlığı Fiyat tarifesinde poliklinik muayene ücreti 1.750.000 TL olup örnek SSK hastanesindeki poliklinik birim muayene maliyeti + birim genel yönetim gideri payından (1.106.622 TL) yaklaşık % 36,76 oranında daha fazladır.

6.3. Yatan Hasta Maliyetinin (Yatak Ücreti) Karşılaştırılması

SSK ULUS hastanesinde bir günlük yatak birim maliyeti + birim genel yönetim gideri payı 24.732.013 TL / gündür. Sağlık Bakanlığının uyguladığı fiyat tarifesi gereğince hastalardan alınan günlük yatak ücreti ise 2.200.000 TL/gün olup fiili maliyet fiyat tarifesinden % 1.024 oranında fazladır. Bu giderin yüksek olmasına hastanenin yatak kapasite kullanma oranının düşük olması ve değişken gider olan işçilik giderlerinin (yatan hasta sayısı arttıkça düşecektir) yüksek olması önemli ölçüde etki etmektedir.

VII. SONUÇ

Sağlık kurumlarında yapılan performans, verimlilik ve etkililikle ilgili analizlerin tümünde en büyük araç olarak maliyet analizlerinden yararlanılması, sağlık hizmetlerinin denetiminde maliyet analizi çıktılarının kıymetli veriler olması ve günümüzde hastanelerin ekonomik amaçlı işletmeler haline dönüştürme çalışmalarının yoğunlaşması gibi konular nedeniyle diğer işletmelerde olduğu gibi sağlık kurumları için de maliyet muhasebesi sistemleri yönetimin vazgeçilmez yönetim araçlarından birisi olmaya devam edecektir.

Yapılacak düzenlemeler sonucu elde edilecek verilerden yararlanılarak fiili maliyetlerin hesaplanmasının yanı sıra standart maliyetlerin de hesaplanarak sapma analizlerinin yapılmasını yönetimin hangi alanlarda önlemler alacağını ortaya koyma bakımından büyük kolaylıklar sağlayacaktır. Bu önlemler sağlık kurumlarının planlama ve kontrol süreçlerinde; performanslarının ölçüm ve değerlendirilmesinde sağlanacak kolaylıklar maliyet analizlerinin önemini bir daha ortaya koyacaktır.

VIII. ÖNERİLER

1. Yatak işgal oranının artırılması amacıyla, hastanelerin teknolojik imkanları dikkate alınarak kentsel düzeyde hasta yatış planlaması yapılmalıdır.
2. Kliniklere özgü hastalıklar bazında ortalama yatış süreleri saptanmalı ve hasta yatış süreleri kontrol edilerek gereksiz yatışlar engellenmelidir.

3. Hekimlerin sağlık harcamalarındaki önemli rolü dikkate alınarak onların tutum ve davranışlarından kaynaklanan gereksiz kullanımların ortaya çıkardığı maliyet artışları engellenmelidir.
4. Sağlık insangücü planlaması amacıyla iş yüküne dayalı yeni norm kadrolar geliştirmelidir.
5. Genel yönetim giderlerinin hastane toplam giderlerini artırıcı etkilerini azaltmak amacıyla yürürlükteki yazılı kuralları değiştirmeli ve uygulamada sadece yönetsel faaliyetlerde kırtasiyeciliği artırıcı özelliğe sahip hekime dayalı yönetim modelinden vazgeçilerek modern hastane işletmeciliği esaslarına uygun olarak sağlık idarecilerine görev verilmelidir.
6. Yönetim kademesinde bulunan kişilerin maliyet muhasebesi ve maliyet analizleri gibi konularda hizmet içi eğitimden geçirilmeleri sağlanmalıdır.
7. Hastanelerde etkili bir malzeme akış sistemi kurulması ve çalıştırılması sağlanmalıdır.
8. Üretilen bazı destek hizmetlerinin maliyetlerini dikkate alarak dışarıdan hizmet satın alma yoluna gidilmelidir.
9. Sağlık kurumları yöneticilerinin sorumluluk muhasebesi sistemi içinde etkin bir bütçelemeye gitmeleri sağlanmalıdır.
10. Maliyet hesaplamalarını kolaylaştıracak düzenli veri sağlayabilmek için SSK Hesap Planı Tek Düzen Muhasebe Sistemine göre yeniden uyarlanmalıdır.
11. Her kademedeki çalışanlar için asgari üretim miktarlarını saptayarak performans ölçümünde kullanılacak kriterler oluşturulmalıdır.
12. Yöneticilerin bütçe kontrol sistemi ile yıl içinde kullandıkları kaynaklarla, ürettikleri hizmet miktarları ölçülüp olumlu veya olumsuz farklar ortaya konularak yöneticilik görevlerinde kalıp kalmayacakları değerlendirilmeli ve işlem yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Akın Ü. ve Aksoy S. (1986) "Sağlık Hizmetlerinde Verimlilik Açısından Bir Yaklaşım". MPM Yayınları, Yayın No 332, ss:30.
2. Burda D. (1988) **Hospitals Pricing Puzzle Health Care**. February pp:30-37.
3. Büyükkayıkçı H. (1991) **Hastanelerde İş Akımına Bağlı Olarak Fiyatlandırmaya Yönelik Maliyet Hesaplama Modeli Geliştirme Örnek Çalışması**. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
4. Büyükkayıkçı H. (2000) "SSK Ankara Eğitim Hastanesinde Cerrahi Hizmet Sunan Bazı Kliniklerde Ameliyat Maliyetleri ile Sağlık Bakanlığı Fiyat Tarifesinin Karşılaştırılması". **Hacettepe Üniversitesi. I. Ulusal Sağlık İdaresi Kongresi: 2000'li Yıllarda Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Kurumları Yönetimi**, ss:1-100, Ankara.
5. Büyükkayıkçı H. (2000) "SSK Hastanelerinde Yemek Öğün Maliyeti: Ankara'da Seçilmiş Üç Hastanede Uygulama". **Ankara Üniversitesi 3.Ulusal Sağlık ve Hastane Yönetimi Sempozyumu**, ss:1-4.
6. Dinçer T. (1978) **Hastanelerde Hastalara Sağlanan Tıbbi Hizmetlerin Ücretlerinin Tespiti**. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi.
7. Drury C. (1989) **Management and Cost Accounting**. 2.Ed. Chopnan and Hall Ltd. London.
8. Güneş R. (1991) **Maliyete Dayalı Fiyatlandırma ve Türkiye'deki Uygulamalar Açısından Değerlendirilmesi**. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muhasebe Finansman Ana Bilim Dalı.
9. Morse J.W. (1981) **Cost Accounting: Processing, Evaluating and Using Cost Data**. 2. Ed. Addison-Wasley Publishing Company, London.
10. Piontier D. (1986) **Princing Strategy and Tactics in The New Hospital Market Place: Hospital and Health Services Adminisration**. November, pp:5-18.

138 *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi, Cilt:5 Sayı:3 (Yaz 2000)*

11. Üstün R. (1984) **Maliyet Muhasebesi İlkeler ve Uygulamalar.** Anadolu Üniversitesi Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları No:12, Eskişehir.
12. Welsch G.A. (1971) **Budgeting: Profit Planning and Control.** New Jersey, Englewood Cliffs, Prentice-Hall Inc.
13. WHO (1998) **Avrupa Sağlık Reformu: Mevcut Stratejilerin Analizi.** Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü Yayını.

Tablo 1. SSK Ulus Hastanesi Birinci Maliyet Dağıtım Tablosu

S. No	Gider Yerleri	Birinci Dağıtım Toplamı		0-ILK MADDE MALZEME GİDERLERİ							
		(TL)	%	Toplam Gider		Tıbbi Sarf/Malzemesi		İlaç Gideri		Diğer Mlz Kullanımı	
				(TL)	%	(TL)	%	(TL)	%	(TL)	%
Esas Üretim Gider Yerleri	1 Genel Cerrahi Servisi	148.328.516.797	11,38	93.424.071.634	47,30	3.895.538.587	5,73	86.743.285.450	70,84	2.785.247.597	11,67
	2 Cerrahi Polikliniği	24.151.479.281	1,85	224.159.200	0,11	156.485.250	0,23	0	0,00	67.673.950	0,28
	3 Ameliyathane	179.885.724.122	13,81	80.547.471.207	40,78	63.900.526.851	93,96	12.458.000.356	10,17	4.188.944.000	17,55
	4 Anestezi	50.974.232.753	3,91	23.334.424.703	11,81	52.055.781	0,08	23.256.052.771	18,99	26.316.151	0,11
Yardımcı Hizmet Gider Yerleri	Toplam	403.339.952.953	30,96	197.530.126.744	92,16	68.004.606.469	100,00	122.457.338.577	100,00	7.068.181.698	29,62
	5 Merkezi Sterilizasyon	6.421.750.333	0,49	66.802.125	0,99	0	0,00	0	0,00	66.802.125	0,28
	6 Aktiv - Evrak	7.675.928.010	0,59	266.465.200	3,95	0	0,00	0	0,00	266.465.200	1,00
	7 Terzihane	9.686.755.565	0,74	135.607.058	2,01	0	0,00	0	0,00	135.607.058	0,57
	8 Sosyal Çalışma Servisi	4.091.684.419	0,31	11.575.000	0,17	0	0,00	0	0,00	11.575.000	0,05
	9 Santral	21.503.920.590	1,63	66.284.195	0,98	0	0,00	0	0,00	66.284.195	0,28
	10 Teknik Bakım Onarım	64.960.775.419	4,99	429.486.050	6,37	0	0,00	0	0,00	429.486.050	1,80
Genel Yönetim Gider Yerleri	11 Eczane	77.704.484.782	5,96	3.030.848.923	44,95	0	0,00	0	0,00	3.030.848.923	12,70
	12 Hasta Kabul	8.815.207.721	0,68	215.614.430	3,20	0	0,00	0	0,00	215.614.430	0,90
	13 Çamaşhane	15.365.852.297	1,18	783.323.475	11,62	0	0,00	0	0,00	783.323.475	3,28
	14 İst Merkezi	31.991.907.322	2,46	38.225.248	0,57	0	0,00	0	0,00	38.225.248	0,16
	15 Hastalık Servisi	9.132.854.780	0,70	281.622.768	4,18	0	0,00	0	0,00	281.622.768	1,18
	16 Sağlık Kurulu	11.630.142.991	0,89	118.118.346	1,75	0	0,00	0	0,00	118.118.346	0,49
	17 Ev İdaresi	277.745.121.873	21,32	475.253.978	7,05	0	0,00	0	0,00	475.253.978	1,99
	18 Beslenme Bölümü	212.575.719.971	16,32	823.572.315	12,21	0	0,00	0	0,00	823.572.315	3,45
	Toplam	759.002.106.073	58,26	6.742.799.111	31,15	0	0,00	0	0,00	6.742.799.111	28,25
	19 Maaş Tahakkuk	9.893.137.531	0,76	25.667.335	0,26	0	0,00	0	0,00	25.667.335	0,11
Genel Yönetim Gider Yerleri	20 Muhasebe	34.960.339.976	2,68	1.053.112.374	10,47	0	0,00	0	0,00	1.053.112.374	4,41
	21 Bütümlük	8.868.868.518	0,68	107.783.932	1,07	0	0,00	0	0,00	107.783.932	0,45
	22 Ayniyat	12.266.162.574	0,94	6.005.788.166	59,73	0	0,00	0	0,00	6.005.788.166	25,17
	23 Personel Şefliği	32.908.831.319	2,53	243.314.168	2,42	0	0,00	0	0,00	243.314.168	1,02
	24 Ulaşım Hizmetleri	24.295.090.002	1,86	2.336.855.150	23,24	0	0,00	0	0,00	2.336.855.150	9,79
	25 Bütümlük	11.978.388.660	0,92	36.887.625	0,37	0	0,00	0	0,00	36.887.625	0,15
	26 Hastane Müdürlüğü	5.379.600.415	0,41	244.981.750	2,44	0	0,00	0	0,00	244.981.750	1,03
Toplam	140.550.418.995	10,79	10.054.390.800	4,69	0	0,00	0	0,00	10.054.390.800	42,13	
Genel Toplam	1.302.892.478.021	100,00	214.327.316.655	100,00	68.004.606.469	100,00	122.457.338.577	100,00	23.865.371.609	100,00	

Tablo 1. SSK Ulus Hastanesi Birinci Maliyet Dağıtım Tablosu (Devam)

S.No	Gider Yeri	2- Menmür ve Ücret Giderleri		3- DIŞARIYAN SAĞLAMKAN FAYDA VE HİZMETLER							
		İşçilik Gideri (TL)	Yüzde (%)	Toplam Gider (TL)	Elektirik Gideri (TL)	Su Gideri (TL)	Diğer Hizmet Alımları (TL)				
1	Genel Cerrahi Servisi	44.194.952.418	24,70	907.862.010	0,33	456.431.040	21,95	451.430.970	21,29	0	0,00
2	Cerrahi Polikliniği	19.942.413.921	11,15	250.802.380	0,09	166.122.380	7,99	84.680.000	3,99	0	0,00
3	Ameliyathane	88.920.226.858	49,70	2.736.578.240	0,99	1.331.778.240	64,03	1.404.800.000	66,26	0	0,00
4	Anestezi	25.843.210.640	14,45	304.720.340	0,11	125.442.500	6,03	175.277.840	8,46	0	0,00
5	Toplam	178.900.803.837	23,64	4.199.962.970	1,52	2.079.774.160	100,00	2.120.188.810	100,00	0	0,00
5	Merkezi Sterilizasyon	5.514.321.000	1,15	95.464.510	0,03	66.588.910	1,31	28.857.000	0,32	0	0,00
6	Arıtım - Evrak	5.466.861.000	1,14	779.716.020	0,28	33.294.460	0,65	12.805.560	0,14	733.616.000	0,32
7	Terzihane	8.438.620.500	1,76	184.400.060	0,07	133.177.820	2,62	51.222.240	0,57	0	0,00
8	Sosyal Çalışma Servisi	3.935.968.500	0,82	46.100.020	0,02	33.294.460	0,65	12.805.560	0,14	0	0,00
9	Santral	14.145.210.000	2,95	6.616.235.676	2,39	166.459.500	3,27	109.719.000	1,22	0	0,00
10	Teknik Bakım Onarım	33.822.244.500	7,06	28.553.463.509	10,33	355.710.000	6,99	158.716.800	1,76	28.039.036.709	12,22
11	Erzane	70.931.970.000	14,80	786.830.250	0,28	569.136.000	11,19	217.694.250	2,41	0	0,00
12	Hüsn Kabul	8.200.291.500	1,71	138.015.480	0,05	99.598.800	1,96	38.416.680	0,43	0	0,00
13	Çamaşhane	8.271.481.500	1,73	4.443.112.110	1,61	948.222.000	18,65	3.494.390.110	38,75	0	0,00
14	İsv Merkezi	8.354.354.500	1,74	19.503.957.935	7,06	242.177.500	4,76	178.196.430	1,98	19.083.584.008	8,32
15	Hastalık Servisi	8.200.291.500	1,71	285.770.400	0,10	199.197.600	3,92	86.572.800	0,96	0	0,00
16	Sağlık Kurulu	10.933.722.000	2,28	142.885.200	0,05	99.598.800	1,96	43.286.400	0,48	0	0,00
17	Ev İdaresi	272.958.889.500	56,95	3.454.128.740	1,25	350.830.040	6,90	3.064.978.700	33,99	38.320.000	0,02
18	Beslenme Bölümü	20.093.727.000	4,19	184.902.985.651	66,92	1.790.217.250	35,19	1.519.124.610	16,85	181.593.643.791	79,13
19	Maat Tahakkuk	8.460.193.500	8,58	138.375.480	0,05	99.598.800	7,54	38.416.680	7,58	0	0,00
20	Muhabebe	31.020.709.500	31,44	760.015.400	0,28	561.120.000	42,31	192.083.400	37,92	0	0,00
21	Bahçecilik	6.439.620.000	6,53	138.015.480	0,05	99.598.800	7,51	38.416.680	7,58	0	0,00
22	Ayrıcalık	5.640.129.000	5,72	138.015.480	0,05	99.598.800	7,51	38.416.680	7,58	0	0,00
23	Personel Sağlık	14.100.322.500	14,29	16.311.847.503	5,90	166.472.280	12,55	64.027.800	12,64	16.081.347.423	79,11
24	Ülasyon Hizmetleri	16.920.387.000	17,15	4.561.814.624	1,65	224.448.000	16,92	91.360.800	18,03	4.246.005.824	20,89
25	Bahçemirelik	11.443.063.500	11,60	59.458.680	0,02	37.514.880	2,83	21.943.800	4,33	0	0,00
26	Hastane Müdürlüğü	4.631.402.500	4,69	99.458.680	0,02	37.514.880	2,83	21.943.800	4,33	0	0,00
	Genel Toplam	98.655.727.500	13,04	22.167.001.427	8,02	1.326.226.540	100	506.609.640	100,00	20.327.553.247	100,00
	Genel Toplam	756.824.484.337	100,00	276.300.011.958	100,00	8.494.003.840	100,00	11.643.585.190	100,00	249.815.553.752	100,00

Tablo 1. SSK Ulus Hastanesi Birinci Maliyet Dağıtım Tablosu (Devam)

S. No	Gider Yeri	Haberleşme Gideni		Toplam Gider		7- Amortisman ve Tüklenme Payları		Bina Amortismanları	
		(TL)	%	(TL)	(TL)	(TL)	%	(TL)	%
Esas Üretim Gider Yeri	1 Genel Cerrahi Servisi	0	0,00	9.801.630.735	72.607.915	4,88	9.729.022.820	45,85	
	2 Cerrahi Polikliniği	0	0,00	3.734.103.780	14.183.290	0,95	3.719.920.490	17,53	
	3 Ameliyathane	0	0,00	7.681.447.817	1.100.050.027	73,90	6.581.397.790	31,01	
	4 Anestezi	0	0,00	1.491.877.070	301.627.000	20,26	1.190.250.070	5,61	
	Toplam	0	0,00	22.709.059.402	1.488.468.232	100	21.220.591.170	100,00	
	5 Merkezi Sterilizasyon	0	0,00	745.180.698	1.196.600	0,07	743.984.098	3,48	
	6 Ariv - Evrak	0	0,00	1.162.885.790	18.294.870	1,07	1.144.590.920	5,36	
	7 Terzihane	0	0,00	928.127.947	76.838.450	4,51	851.289.497	3,99	
	8 Sosyal Çalışma Servisi	0	0,00	98.040.899	12.196.580	0,72	85.844.319	0,40	
	9 Santral	6.340.057.176	100,00	376.190.719	4.198.670	0,25	371.992.049	1,74	
Yardımcı Hizmet Gider Yeri	10 Teknik Bakım Onarım	0	0,00	2.155.581.360	152.547.250	8,95	2.003.034.110	9,38	
	11 Eczane	0	0,00	2.954.835.609	865.957.180	50,80	2.088.878.429	9,78	
	12 Hasta Kabul	0	0,00	261.286.311	60.982.900	3,58	200.303.411	0,94	
	13 Çamaşhane	0	0,00	1.867.935.212	36.589.740	2,15	1.831.345.472	8,58	
	14 Isı Merkezi	0	0,00	4.095.369.639	3.457.100	0,20	4.091.912.539	19,16	
	15 Hastalık Servisi	0	0,00	365.170.112	7.485.450	0,44	357.684.662	1,68	
	16 Sağlık Kurulu	0	0,00	435.417.445	6.195.850	0,36	429.221.595	2,01	
	17 Ev İdaresi	0	0,00	856.849.655	141.480.330	8,30	715.369.325	3,35	
	18 Beslenme Bölümü	0	0,00	6.755.435.005	317.111.080	18,60	6.438.323.925	30,15	
	Toplam	6.340.057.176	100	23.058.306.401	1.704.532.050	100,00	21.353.774.351	100,00	
Genel Yönetim Gider Yeri	19 Maat Tahakkuk	0	0,00	1.268.901.216	67.080.750	6,88	1.201.820.466	13,82	
	20 Muhasebe	6.812.000	100,00	2.126.502.702	295.157.230	30,29	1.831.345.472	21,05	
	21 Bütçecilik	0	0,00	2.183.449.106	123.185.450	12,64	2.060.263.656	23,68	
	22 Ayniyat	0	0,00	482.229.528	24.393.160	2,50	457.836.368	5,26	
	23 Personel Şefliği	0	0,00	2.253.347.148	422.001.670	43,31	1.831.345.478	21,05	
	24 Ulaşım Hizmetleri	0	0,00	476.033.228	18.196.860	1,87	457.836.368	5,26	
	25 Bütçecilik	0	0,00	438.978.855	9.757.260	1,00	429.221.595	4,93	
	26 Hastane Müdürlüğü	0	0,00	443.857.485	14.635.890	1,50	429.221.595	4,93	
	Toplam	6.812.000	100,00	9.673.299.268	974.408.270	100,00	8.698.890.998	100,00	
	Genel Toplam	6.346.869.176	100,00	55.440.665.071	4.167.408.552	100,00	51.273.256.519	100,00	

Tablo 2. SSK Ulus Hastanesi İkinci Maliyet Dağıtım Tablosu

S.No	Gider Yeri	Birinci Dağıtım Toplamı (TL)	Yüzde %	Ev İdaresi Hizmetleri		Beslenme Bölümü		Eczane	
				Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %
1	Genel Cerrahi Servisi	148.328.516.797	11,38	41.158.498.505	14,82	39.020.312.500	17,38	2.184.880.701	2,43
2	Cerrahi Polikliniği	24.151.479.281	1,85	12.955.459.578	4,66	998.437.500	0,44	350.659.864	0,39
3	Ameliyathane	179.885.724.122	13,82	42.454.044.463	15,29	4.992.123.600	2,22	1.798.255.721	1,99
4	Ancelzi	50.974.232.753	3,91	2.092.805.009	0,75	1.996.849.440	0,89	539.476.719	0,64
5	Diğer Üretim Yerleri			84.110.829.875	30,28	147.574.058.481	65,76	84.998.668.411	94,59
6	Hastane Müdürlüğü	5.379.600.415	0,41	1.494.860.721	0,54	332.812.500	0,15		0,00
7	Başhekimlik	8.868.868.518	0,68	7.573.960.984	2,73	665.625.000	0,30		0,00
8	Maas Tahakkuk	9.893.137.531	0,76	4.185.610.017	1,51	998.437.500	0,44		0,00
9	Başhekimlik	11.978.388.660	0,92	1.494.860.721	0,54	998.437.500	0,44		0,00
10	Malzeme Servisi	12.266.162.574	0,94	1.594.518.102	0,57	1.311.250.000	0,59		0,00
11	Ulaştırma Hizmetleri	24.295.090.002	1,86	1.594.518.102	0,57	1.996.875.000	0,89		0,00
12	Personel Seftiği	32.908.831.319	2,53	6.378.072.408	2,30	1.664.041.200	0,74		0,00
13	Mühürleme	34.960.339.974	2,68	6.378.072.408	2,30	3.660.890.640	1,63		0,00
14	Sosyal Çalışma Servisi	4.091.684.419	0,31	1.295.545.958	0,47	332.808.240	0,15		0,00
15	Merkezi Sterilizasyon	6.421.750.333	0,49	3.587.665.729	1,29	665.616.400	0,30		0,00
16	Arxiv – Evrak	7.675.928.010	0,59	5.481.155.975	1,97	665.616.400	0,30		0,00
17	Hasta Kabul	8.815.207.721	0,68	697.601.670	0,25	998.437.500	0,44		0,00
18	Hastalık Servisi	9.132.854.780	0,70	1.295.545.957	0,47	998.437.500	0,44		0,00
19	Terzihane	9.686.755.565	0,74	2.840.235.369	1,02	998.437.500	0,44		0,00
20	Sağlık Kurulu	11.630.142.991	0,89	1.494.860.721	0,54	1.311.252.964	0,59		0,00
21	Çamaşırhane	15.365.852.297	1,18	6.228.586.334	2,24	998.437.500	0,44		0,00
22	Sarıal	21.203.920.500	1,63	1.295.545.957	0,47	1.664.041.200	0,74		0,00
23	İst. Merkezi	31.991.907.322	2,46	13.952.013.492	5,02	998.437.500	0,44		0,00
24	Teknik Bakım Onarım	64.960.775.419	4,99	6.976.016.696	2,51	3.660.890.640	1,63		0,00
25	Evzane	77.704.484.782	5,96	7.175.331.458	2,58	4.992.123.174	2,22	1.898.871.941	1,94
26	Beslenme Bölümü	212.575.719.971	16,32	11.958.885.764	4,31	(-224.514.605.735)	100,00		100,00
27	Ev İdaresi	277.745.121.873	21,32	(-277.745.121.873)	100,00				

Tablo 2. SSK Ulus Hastanesi İkinci Maliyet Dağıtım Tablosu (Devam)

S. No	Gider Yerleri	Teknik Bakım Onarım Gider Dağılımı		Isı Merkezi Gider Dağılımı		Santral Gider Dağılımı		Çamaşhane Gider Dağılımı	
		Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)s	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %
Esas Üretim Gider Yerleri	1 Genel Cerrahi Servisi	4.054.709.370	5,36	6.779.252.180	14,08	1.465.123.400	5,78	3.240.230.576	12,54
	2 Cerrahi Polikliniği	2.703.139.580	3,58	2.592.068.370	5,38	338.105.688	1,33	466.593.203	1,81
	3 Ameliyathane	3.919.552.391	5,18	4.585.967.700	9,52	1.690.527.000	6,66	8.709.739.788	33,72
	4 Anestezi	1.486.726.769	1,97	1.335.911.828	2,77	676.210.800	2,67	622.124.271	2,41
Genel Yönetim Gider Yerleri	5 Diğer Üretim Yerleri	42.889.693.846	56,72	21.934.026.002	45,56	14.989.339.400	59,09	9.599.281.752	37,16
	6 Hastane Müdürlüğü	1.351.569.790	1,79	299.084.715	0,62	112.701.896	0,44	336.983.980	1,30
	7 Başhekimlik	810.941.871	1,07	1.515.363.847	3,15	225.403.790	0,89	261.800.531	1,01
	8 Maaş Tahakkuk	810.941.871	1,07	837.437.202	1,74	338.105.685	1,33	285.140.291	1,10
Yardımcı Hizmet Gider Yerleri	9 Başhemsirelik	810.941.871	1,07	299.084.715	0,62	338.105.685	1,33	233.296.601	0,91
	10 Malzeme Servisi	1.892.197.706	2,50	319.023.696	0,66	450.807.584	1,78	285.140.291	1,10
	11 Ulaştırma Hizmetleri	1.081.255.832	1,43	319.023.984	0,66	676.211.376	2,67	0	0,00
	12 Personel Şefliği	1.351.569.790	1,79	1.276.094.784	2,65	563.509.480	2,22	311.062.135	1,21
Yardımcı Hizmet Gider Yerleri	13 Muhasebe	1.621.883.748	2,15	1.276.094.784	2,65	1.250.624.254	4,94	414.749.514	1,61
	14 Sosyal Çalışma Servisi	270.313.956	0,36	59.816.943	0,12	112.701.896	0,44	103.687.378	0,40
	15 Merkez Sterilizasyon	1.081.255.832	1,43	717.803.927	1,49	225.403.702	0,89	77.765.534	0,31
	16 Arşiv - Evrak	540.627.916	0,72	1.196.339.940	2,48	225.403.791	0,89	155.531.068	0,60
Yardımcı Hizmet Gider Yerleri	17 Hasta Kabul	1.081.255.832	1,43	139.572.993	0,29	338.105.687	1,33	155.531.068	0,60
	18 Hastalık Servisi	2.973.453.536	3,93	249.237.488	0,52	338.105.400	1,33	152.938.883	0,59
	19 Terzihane	540.627.916	0,72	593.185.191	1,23	338.105.687	1,33	185.367.111	0,72
	20 Sağlık Kurulu	540.627.916	0,72	299.084.910	0,62	338.105.687	1,33	231.984.684	0,90
Yardımcı Hizmet Gider Yerleri	21 Çamaşhane	1.621.883.748	2,15	1.276.095.872	2,65	338.105.687	1,33	231.984.684	0,90
	22 Santral	946.098.853	1,25	259.206.974	0,54	676.210.800	2,67	622.124.271	2,41
	23 İst. Merkezi	1.216.412.811	1,61	48.158.778.245	100,00				
	24 Teknik Bakım Onarım	675.597.682.755	100,00						
25 Yazıcı									
26 Beslenme Bölümü									
27 İst. İdaresi									

Tablo 2. SSK Ulus Hastanesi İkinci Maliyet Dağıtım Tablosu (Devam)

S. No	Gider Yeri	Sağlık Kurulu Gider Dağılımı		Terzihane Gider Dağılımı		Hastalık Servisi Gider Dağılımı		Hasta Kabul Gider Dağılımı	
		Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %
1	Genel Cerrahi Servisi	904.950.852	5,70	1.377.488.599	9,07	179.108.176	1,19	4.238.515.468	34,51
2	Cerrahi Polikliniği	0	0,00	153.340.648	1,01	2.977.854.754	19,57	0	0,00
3	Ameliyathane	0	0,00	4.049.104.072	26,67	0	0	0	0,00
4	Anestezi	0	0,00	198.887.375	1,31	0	0	0	0,00
5	Diğer Üretim Yerleri	14.961.089.019	94,30	7.654.886.587	50,42	12.056.472.600	79,24	8.041.840.294	65,49
6	Hastane Müdürüğü	0	0,00	24.291.588	0,16	0	0,00	0	0,00
7	Bağcılık	0	0,00	259.616.344	1,71	0	0,00	0	0,00
8	Yaağ Tahakkuk	0	0,00	220.142.514	1,45	0	0,00	0	0,00
9	Bağcılık Hizmetleri	0	0,00	305.163.071	2,01	0	0,00	0	0,00
10	Malzeme Servisi	0	0,00	159.413.545	1,05	0	0,00	0	0,00
11	Ulaştırma Hizmetleri	0	0,00	326.418.210	2,15	0	0,00	0	0,00
12	Personel Şifliğı	0	0,00	174.595.797	1,15	0	0,00	0	0,00
13	Muhabebe	0	0,00	24.291.587	0,16	0	0,00	0	0,00
14	Sosyal Çalışma Servisi	0	0,00	91.093.454	0,60	0	0,00	0	0,00
15	Merkezi Sterilizasyon	0	0,00	36.457.382	0,24	0	0,00	0	0,00
16	Arşiv - Evrak	0	0,00	54.656.072	0,36	0	0,00	0	0,00
17	Hasta Kabul	0	0,00	72.874.753	0,48	0	0,00	0	0,00
18	Hastalık Servisi	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
19	Terzihane	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
20	Sağlık Kurulu	(-15.866.039.871)	100,00	(-15.182.701.558)	100,00	(-15.213.435.530)	100,00	(-12.280.355.762)	100,00
21	Çamaşırhane								
22	Sabit								
23	İst. Merkezi								
24	Teknik Bakım Onarım								
25	Tezane								
26	İstekleme Bölümü								
27	İv İdaresi								

Tablo 2. SSK Ulus Hastanesi İkinci Maliyet Dağıtım Tablosu (Devam)

S.No	Gider Yerleri	Arşiv Dağılımı		Merkezi sterilizasyon Gider Dağılımı		Sosyal Servis Gider Dağılımı		İkinci Dağıtım Sonuçları	
		Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %	Toplam Gider (TL)	Yüzde %
Esas Üretim Gider Yeri	1 Genel Cerrahi Servisi	5.636.774.312	35,28	7.499.461.014	58,28	2.168.374.462	34,47	268.236.196.912	20,59
	2 Cerrahi Polikliniği	0	0,00	0	0,00	0	0,00	47.687.138.667	3,66
	3 Ameliyathane	0	0,00	0	0,00	0	0,00	252.085.038.816	19,35
	4 Anestezi	0	0,00	0	0,00	0	0,00	59.923.224.960	4,60
Genel Yönetim Gider Yeri	5 Diğer Üretim Yerleri	10.340.266.250	64,72	5.368.893.976	41,72	4.122.475.918	65,53	468.641.822.505	35,96
	6 Hastane Müdürlüğü	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9.331.905.604	0,72
	7 Başhekimlik	0	0,00	0	0,00	0	0,00	20.181.580.885	1,55
	8 Maaş Tahakkuk	0	0,00	0	0,00	0	0,00	17.568.952.614	1,35
	9 Başhekimlik	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16.458.278.830	1,26
	10 Malzeme Servisi	0	0,00	0	0,00	0	0,00	18.298.513.497	1,40
	11 Ulaştırma Hizmetleri	0	0,00	0	0,00	0	0,00	29.962.974.296	2,30
	12 Personel Şefliği	0	0,00	0	0,00	0	0,00	44.779.599.326	3,44
	13 Muhasebe	0	0,00	0	0,00	0	0,00	49.737.251.110	3,82
	14 Sosyal Çalışma Servisi	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1.302.892.478.022	100,00
	15 Merkezi Sterilizasyon	0	0,00	(-12.868.354.990)	100,00	(-6.290.850.380)	100,00		
	16 Arşiv - Evrak	(-15.977.040.562)	100,00						
	Yardımcı Hizmet Gider Yeri	17 Hasta Kabul							
18 Hastalık Servisi									
19 Terzihane									
20 Sağlık Kurulu									
21 Kamera Servisi									
22 Santral									
23 İki Merkezi									
24 Teknik Bakım Onarım									
25 İzzane									
26 Beslenme Bölümü									
27 Ev İdaresi									